

Nuuk, den 9. juli 2013

I henhold til § 37 i Forretningsordenen for Inatsisartut fremsætter jeg følgende spørgsmål til Naalakkersuisut.

(Medlem af Inatsisartut Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Spørgsmål:

- 1) Naalakkersuisut har bebudet forslag om, at nultolerancen over for udvinding af radioaktive mineraler ophæves. Indebærer dette forslag også ophævelse af nultolerancen over for eksport af uran og andre radioaktive produkter?
- 2) Hvor går grænsen mellem et biprodukt og et hovedprodukt i forhold til råstofudvinding, og kan et biprodukt overgå til at blive hovedprodukt under en mines levetid?
- 3) Hvilke internationale aftaler skal overholdes ved hhv. eventuel udvinding af uran eller andre radioaktive mineraler, enten som hovedprodukt, biprodukt eller restprodukt, og ved eksport af uran eller andre radioaktive mineraler?
- 4) Er det Naalakkersuisuts vurdering, at disse internationale aftaler er robuste og generelt sikrer, at uran eller andre radioaktive mineraler ikke ender i de forkerte hænder?
- 5) I hvilken koncentrationer og mængder (totalt og/eller per skibsladning) kan uran og andre radioaktive stoffer eksporteres som biprodukt i råstoffer uden international kontrol og rapporteringskrav til internationale aftaler?
- 6) I hvilken koncentration og mængder kan uran og andre radioaktive stoffer fra minedrift deponeres i Grønland uden international kontrol og rapporteringskrav til internationale fora?
- 7) Ved hvilken koncentration af uran og andre radioaktive stoffer vil minedrift og deponi udløse krav til arbejdsmiljøet og til beskyttelse af miljø, natur og levende ressourcer for radioaktive stoffer?

Begrundelse:

Naalakkersuisut har meldt forskellige ting ud om deres uran-politik. Senest er det meldt ud, at et forslag om ophævelse af nultolerancen over for uran og andre radioaktive mineraler vil blive fremsat under efterårssamlingen i Inatsisartut. Dette er meldt ud uden at offentligheden eller Inatsisartut har fået de fornødne oplysninger fra f.eks. den uran-arbejdsgruppe som Naalakkersuisut deltager i sammen med den danske regering. Det er nemlig kommet frem, at uran-arbejdsgruppens arbejde er forsinket, ligesom der endnu ikke er offentliggjort nogen resultater fra arbejdsgruppens arbejde.

Det er derfor nødvendigt for Inuit Ataqatigiit at stille yderligere spørgsmål, dels om hvad Naalakkersuisut mener om begrebet 'biprodukt', da der ikke er blevet svaret

fyldestgørende på dette i et tidligere § 37 spørgsmål, dels om, hvad Naalakkersuisut selv mener om de kontrolmekanismer der internationalt eksisterer, og som af eksperter vurderes til at sikre at uranen eller yellowcaken ikke ender i de forkerte hænder, selvom aftalerne forsøges overholdt af det eksporterende land.

Det er Inuit Ataqatigiits holdning, at uden alle disse helt centrale oplysninger, og uden at Inatsisartut er fuldt oplyste om konsekvenserne af de forskellige aspekter af enten udvinding af uran eller andre radioaktive stoffer med øje for eksport eller udvinding for blot at deponere det radioaktive materiale som restprodukt i Grønland, bør der ikke ændres på nultolerancen. Det er desuden Inuit Ataqatigiits holdning, at befolkningen skal være fuldt oplyst om alle disse forhold, og inddrages i beslutningsprocessen på en meget mere inkluderende og åben måde end blot at henvise til et valgresultat og derefter enerådigt tage en beslutning, som Naalakkersuisut på nuværende tidspunkt lægger op til at gøre.

Uanset ansvarsfordelingen i Rigsfællesskabet vedrørende udvinding, eksport og/eller deponi af uran eller andre radioaktive mineraler, så er en beslutning om ændringen af den eksisterende nultolerance en markant faktor, som ændrer på Rigsfællesskabets sikkerhedspolitik og på vores position internationalt som uran-eksporterende eller ikke-eksporterende land. En sådan beslutning kræver også, at der i Grønland og i Rigsfællesskabet er opbygget den nødvendige viden og det nødvendige system til at varetage konsekvenserne af en ændring af nultolerancen. Det er ikke tilfældet for nuværende.

Desuden kræver en eventuel ændring af nultolerancen en grundig parlamentarisk proces og inddragelse af befolkningen. Det lever Naalakkersuisut ikke op til når de svarer halvt og ikke-fyldestgørende på alvorlige spørgsmål fra Inatsisartut og lægger op til en beslutning uden borgerinddragelse. Det krænker demokratifølelsen og svækker demokratiet i vores samfund.

Jeg skal bede om, at spørgsmålene besvares inden for 10 arbejdsdage.